

**Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra psychologie**

2020

**Bakalářský studijní program
psychologie s rozšířením o speciální pedagogiku**

Písemný přijímací test

Varianta A

Odpovědi budete zaznamenávat do záznamových archů. K dispozici máte 2 záznamové archy.

V rámečku v záhlaví každého záznamového archu vyznačte **Typ testu**. Tento typ je na každém archu jiný:

pro první arch (otázky 1 – 80): **SPAS**

pro druhý arch (otázky 81 – 100): **SPDK**

Ve všech úlohách vybíráte odpověď z nabídnutých 5 variant. Odpovídejte tak, že vyberete správnou odpověď a v řádku, který odpovídá číslu úlohy, ji vyznačíte křížkem.

Každá úloha má pouze jednu správnou nebo nejlepší odpověď. Všechny úlohy jsou stejně bodově ohodnoceny. Část otázek je formulována v anglickém jazyce.

V případě opravy „začerněte“ políčko s původní odpovědí a označte křížkem písmeno, pro které jste se rozhodli v nové odpovědi.

Některé otázky požadují vybrat variantu, pro kterou skutečnosti, o kterých mluví úvodní formulace, neplatí! Věnujte proto pečlivou pozornost tomu, jaké je tučně vytištěné znění otázky.

POZOR! Nepodkládejte formulář, který právě vyplňujete, formulářem pro další část testu. Druhý formulář by se tím mohl znehodnotit pro správné načtení odpovědí elektronickou čtečkou.

Při odevzdání kontrolujte, zda jsme Vašim formulářům s odpověďmi přidělili správné identifikační štítky.

Na vyplnění testu máte 90 minut

1. U které diagnózy se objevuje stav označovaný jako aura?

- a) demence
- b) **epilepsie**
- c) DMO
- d) autismus
- e) ADHD

2. Co je podstatou teorie kognitivní disonance?

- a) Lidé se vyrovnávají s vzájemně rozpornými informacemi tzv. fragmentací mysli.
- b) **Jsou-li různé typy informací o tomtéž vzájemně nekonzistentní, vyvolá to nepříjemné pocity, jež motivují osobu k odstranění nekonzistence a k uvedení informací do souladu.**
- c) Disonance projevující se pochybnostmi a nejistotou je součástí každého tvůrčího myšlení.
- d) Neobvyklé podněty vyvolávající disonanci vedou k rychlejšímu a silnějšímu vytváření pamětních stop.
- e) Pokusná osoba změní svůj postoj k nudnému opakujícímu se úkolu, který vykonávala v experimentu, pokud za to bude odměněna relativně vysokou finanční částkou.

3. Attachment theory research is mainly connected with:

- a) E. H. Erikson
- b) M. Mahlerová
- c) J. Piaget
- d) **J. Bowlby**
- e) A. Bandura

4. Co znamená tvrzení „Test je reliabilní“?

- a) Test poskytuje výsledky, na které se můžeme spolehnout a nemusíme již použít další nástroj měření.
- b) Skór získaný v testu koreluje s jiným vnějším jevem.
- c) **Test poskytuje opakovatelně konzistentní výsledky.**
- d) Test neprokázal stabilitu v čase.
- e) Test je nevhodný k psychologické diagnostice.

5. Kdo je autorem teorie mnohočetné inteligence?

- a) A. Binet
- b) R. Cattell
- c) **H. Gardner**
- d) J. C. Raven
- e) D. Wechsler

6. Se kterým autorem je nejvíce spojen pojem tabula rasa?

- a) Sokrates
- b) **J. Locke**
- c) G. Leibnitz
- d) S. Freud
- e) R. Descartes

7. Které z následujících tvrzení o vztahu mezi menšinovým a většinovým názorem v sociálních skupinách je platné?

- a) Ve shodě se skupinovou dynamikou je menšinový názor nakonec vždy vytlačen názorem, který zastává většina.
- b) Menšinový názor obvykle převáží, pokud je prezentován dostatečně tvrdě a nekompromisně.
- c) Funguje-li skupina zdravě, menšinové názory v ní vznikají nanejvýš jen krátkodobě.
- d) **Menšinový názor může převážít, pokud je svými zastánci prezentován důsledně, ale bez projevů neústupnosti a arogance**
- e) Určitý názor se stane vždy většinovým, pokud jej zastává člověk s vysokým postavením ve skupině.

8. Uvažujte následující situaci:

Čtyřletý chlapec přichází do mateřské školy, kde má pro volnou hru širokou nabídku různých hraček a herních činností. Zjišťujeme však, že dává přednost spíše těm, které jsou považovány za mužské a naopak odmítá „ženské“.

S kterou teorií vysvětlující, jakým způsobem si děti budují identitu dívky/ženy či chlapce/muže, je uvedený příklad nejvíce v souladu?

- a) **teorie genderového schématu (S. Bem)**
- b) kognitivně vývojová teorie (J. Piaget)
- c) teorie sociálního učení
- d) evolučně psychologická či sociobiologická teorie
- e) psychoanalytická teorie identifikace, konkrétně Oidipovský komplex

9. Co je a kdy byl založen Jedličkův ústav?

- a) denní stacionář pro dospělé s mentálním postižením, založen v 19. století
- b) první škola pro děti s mentálním a smyslovým postižením, založena v první polovině 20. století
- c) **zařízení pro děti a mládež s tělesným či kombinovaným postižením, založeno na začátku 20. století**
- d) výzkumný ústav zabývající se různými typy postižení, založen v polovině 20. století
- e) organizace koordinující systém péče o lidi s tělesným postižením, založena v roce 1989

10. The social learning theory considers aggression as:

- a) drive
- b) reflex
- c) personality trait
- d) feature
- e) **learned response**

11. Jaká je funkce obranných mechanismů osobnosti?

- a) Pomáhají nám vytvářet si názor na svět a utřídit rozmanité informace, které každý den přijímáme.
- b) Orientují nás na cíle, které jsou pro nás z pragmatických důvodů výhodné.
- c) Pomáhají nám, abychom se cítili součástí sociální skupiny.
- d) **Chrání nás před úzkostí, např. při ohrožení naší sebeúcty.**
- e) Vyjadřují naše hodnoty nebo odrážejí naše sebepojetí.

12. Metodu testování nazvanou Q třídění (Q sort) používáme při diagnostice:

- a) inteligence
- b) **osobnostních rysů**
- c) speciálních schopností
- d) nadání
- e) schizofrenie

13. What does the term "ideal self" mean in the C. Rogers' approach?

- a) thoughts, perceptions and values that characterize the self
- b) the concept of self that is created on the basis of the parents' demands
- c) the unconscious overestimation of one's person
- d) the ideal constructed by society with which one compares himself
- e) **the conception of the kind of person one would like to be**

14. Čím je charakterizován fenomén rozložení zodpovědnosti?

- a) Jedinec má pocit, že je přítomen sám a všechna odpovědnost za situaci je rozložena pouze na něj.
- b) Jedinec ví o přítomnosti dalších lidí a rozložil odpovědnost za řešení situace na sebe a několik spolehlivých osob.
- c) Jedinec neví o přítomnosti dalších lidí, ale nevnímá se jako kompetentní pro řešení situace.
- d) Skupina se společně dohodne na řešení situace a na tom, kdo bude řešit kterou část problému.
- e) **Jedinec ví o přítomnosti dalších lidí a je přesvědčen, že zodpovědnost nespadá jen na něj, ale i na ty druhé.**

15. Pocity, které má pacient v průběhu psychoterapie ve vztahu k analytikovi, a které ve skutečnosti pramení ze vztahů k důležitým lidem v jeho životě, se nazývají:

- a) projekce
- b) propracování
- c) protipřenos
- d) **přenos**
- e) interpretace

16. Jak se nazývá a kde je v mozku praváků uložena oblast, která se zásadním způsobem podílí na řečových dovednostech?

- a) corpus callosum v pravé hemisféře
- b) corpus callosum v levé hemisféře
- c) **Brocova oblast v levé hemisféře**
- d) Brocova oblast v pravé hemisféře
- e) Varoliův most v levé hemisféře

17. Jaké chování projevují v experimentech M. Ainsworthové děti, které jsou „jistě připoutané“?

- a) Věnují malou pozornost tomu, zda matka je nebo není v místnosti, a neprojevují žádnou úzkost, když matka opustí místnost.
- b) Po návratu matky si jí všímají, jen pokud ji potřebují ke hře.
- c) Po návratu matky s ní okamžitě navazují fyzický kontakt a odmítají ho přerušit.
- d) Po návratu matky se vyhýbají interakci s ní.
- e) **Po návratu matky s ní navazují tělesný kontakt, nebo jen dávají najevo, že o její přítomnosti vědí.**

18. Which part of the brain is crucial for encoding new data into memory?

- a) hypothalamus
- b) reticular formation
- c) **hippocampus**
- d) cortex
- e) parietal lobe

19. Který z následujících autorů patří mezi zakladatele gestaltpsychologie?

- a) W. James
- b) H. Kurzweil
- c) **M. Wertheimer**
- d) A. Adler
- e) K. Cimmann

20. The hypnotist asks hypnotized man during a trance to open the window after waking up from the trance. The person does it. Afterwards, the hypnotist asks him why he opened the window and he responds: It's a little hot in here, isn't it? According to the psychoanalytic approach, what defense mechanism is demonstrated in this case?

- a) repression
- b) **rationalization**
- c) projection
- d) sublimation
- e) transfer

21. Jaký je nejpřesnější význam tvrzení: „Etiologie poruch má multifaktoriální povahu“?

- a) Poruchy se projevují současně v různých oblastech.
- b) **Poruchy jsou způsobeny kombinací několika příčin.**
- c) Poruchy se vyskytují u různých skupin osob s odlišnými charakteristikami.
- d) Poruchy lze diagnostikovat výhradně za použití několika různých nástrojů.
- e) Poruchy vznikají v prenatálním období, kdy došlo k souběhu genetických a vnějších negativních podmínek.

22. Které z následujících tvrzení o autonomním nervovém systému (ANS) je pravdivé?

- a) **ANS se skládá ze sympatiku, který je aktivní během stavu vzrušení, a parasympatiku, který začíná pracovat v klidu.**
- b) ANS je tvořen mozečkem, thalamem, hypotalamem a retikulární formací.
- c) ANS představuje souhrn endokrinních žláz, jejichž hormony ovlivňují průběh emočního a motivovaného chování.
- d) ANS je synonymem parasympatického systému, který řídí žlázy a hladké svalstvo.
- e) ANS je soustava, která řídí svalstvo a přijímá informace z taktilních receptorů.

23. Co znamená označení MKN-10 a DSM V?

- a) **zkrácený název pro současnou klasifikaci nemocí a diagnostický manuál mentálních poruch**
- b) zkrácený název diagnostických kategorií
- c) zkrácený název pro úzkostné poruchy a schizofrenii
- d) klasifikační zkratka pro neurózu a psychózu

- e) označení nejmodernějšího testu inteligence

24. Jak je označován vývojový fenomén, kdy dítě dospěje k vědomí toho, že objekt i nadále existuje, přestože právě není vidět?

- a) vědomí stálosti objektu
- b) egocentrismus
- c) konzervace
- d) asimilace objektu
- e) stadium konkrétního objektu

25. Pokud se člověk vyskytuje v přítomnosti druhých osob a dojde k situaci, kdy je nutné zasáhnout a pomoci, často nastává tzv. rozložení zodpovědnosti. O jaký jev se jedná?

- a) Skupina se společně shodne na řešení situace a na tom, jak si rozdělí zodpovědnost za řešení dílčích úkolů.
- b) Jedinec se snaží před ostatními předvést v nejlepším světle, a proto se ujímá iniciativy.
- c) Skupina rozhodne, kdo z členů je kompetentní zasáhnout, ostatní jen přihlížejí.
- d) Jedinec nechce situaci řešit sám, a proto žádá ostatní, aby se zapojili a přijali část zodpovědnosti.
- e) **Jedinec je přesvědčen, že zodpovědnost nepadá jen na něj, ale i na ty druhé, a proto váhá s reakcí.**

26. Kdo založil první psychologickou laboratoř?

- a) **W. Wundt**
- b) A. Binet
- c) S. Freud
- d) I. P. Pavlov
- e) J. Watson

27. Které odvětví speciální pedagogiky se zabývá poruchami chování a sociálními deviacemi?

- a) speciální pedagogika osob s kombinovaným postižením
- b) speciální pedagogika osob s dílčími nedostatky
- c) psychopedie
- d) surdopedie
- e) **etopedie**

28. Jak označujeme neustálé zaobírání se stresory?

- a) fikcionalizace
- b) psychosomatizace
- c) markedness strategie
- d) **ruminace**
- e) projekce

29. What is the main purpose of the method of free associations?

- a) to discover the connection between human behavior and inner experience
- b) to create new positive associations during trauma treatment
- c) **to detect themes which should be manifestations of unconscious wishes and fears**
- d) to test the intelligence of an individual
- e) to evoke a cathartic experience

30. Jaký vliv na zapamatování osvojovaných informací má situační kontext a emoční rozpoložení, v němž se člověk nachází? Vyberte jednu nejpřesnější a nejúplnější odpověď.

- a) Úspěšnost osvojování nových informací roste, pokud je člověk v neutrálním rozpoložení a ve zcela klidném situačním kontextu.
- b) **Informace osvojené v určitém kontextu či rozpoložení si člověk snadněji vybaví ve stejném kontextu či rozpoložení.**
- c) Ve vypjatém rozpoložení a výjimečné situaci se efektivita osvojení informací zvyšuje na maximum.
- d) Pokud je charakter osvojovaných informací v souladu s aktuálním situačním kontextem a emočním rozpoložením člověka, úspěšnost zapamatování roste.
- e) Žádný vliv mezi kontextem a zapamatováním neexistuje.

31. Podle které teorie jsou emoce důsledkem fyziologických procesů?

- a) Cannon-Bardova teorie
- b) atribuční teorie
- c) excitační teorie emocí
- d) **James-Langeova teorie**

e) McLeanova teorie emocí

32. Co je retrográdní amnézie?

- a) neschopnost zapamatovat si nové informace
- b) neschopnost vybavit si události, které se staly do určitého věku jedince
- c) postupné progresivní zhoršování paměti
- d) porucha spojená s lézí Brocovy oblasti
- e) **neschopnost vybavit si události před zraněním nebo onemocněním**

33. Jaký termín je užíván, pokud má pacient problémy s rozpoznáváním objektů, které jsou mu prezentovány pouze vizuálně, ale poznává je, když se jich může dotýkat?

- a) **asociativní agnózie**
- b) deficit kategoriální percepce
- c) selektivní akomodace
- d) ryzí alexie
- e) vizuální amnézie

34. Jak se nazývají krátké procesy v usuzování, které obvykle ústí ve správné řešení a relativně snadno se uplatňují v běžném životě?

- a) **heuristiky**
- b) premisy
- c) pragmatická pravidla
- d) logická pravidla
- e) zkušenostní strategie

35. Minimální rozdíl ve velikosti podnětu, který je nutný k odlišení dvou podnětů se nazývá:

- a) divergentní práh
- b) konvergentní práh
- c) **diferenční práh**
- d) relativní práh
- e) relační práh

36. Ve kterém psychologickém směru se užíval S – R model?

- a) strukturalismus
- b) **behaviorismus**
- c) gestaltpsychologie
- d) kognitivní psychologie
- e) psychologie učení

37. Jakým pojmem označujeme neodbytné nežádoucí vtíravé myšlenky, obrazy nebo impulsy vzbuzující úzkost?

- a) kompulze
- b) rituální myšlenky
- c) **obsese**
- d) asociální úzkosti
- e) fobie

38. Co je obsahem tzv. sociální rehabilitace?

- a) **podpora nezávislého způsobu života, včetně pomoci při zajišťování bydlení či zaměstnání**
- b) requalifikace člověka s postižením
- c) rozvoj sociálních dovedností člověka s postižením
- d) posilování pozitivních vzájemných vztahů v rodině postiženého člověka
- e) používání kompenzačních pomůcek zvyšujících sociální zapojení postiženého člověka

39. Jaké je nejpřesnější vymezení pojmu introspekce?

- a) **systematické poznávání psychických stavů a procesů na základě pozorování sebe sama**
- b) proces transformace interní zkušenosti do chování v interpersonálních vztazích
- c) metoda transformace vnějších objektů do vnitřních prožitků
- d) retrospektivní pozorování vlastního chování, myšlení a citění
- e) pozorování vlastního cití

40. Jaké je pořadí stádií psychosexuálního vývoje podle S. Freuda?
- anální, genitální, falické, orální, období latence
  - falické, orální, období latence, anální, genitální
  - orální, anální, falické, období latence, genitální**
  - období latence, orální, falické, anální, genitální
  - anální, orální, genitální, falické, období latence
41. Jaká instituce zajišťuje nejčastěji podporu postiženého dítěte a jeho rodiny před nástupem do školy?
- osobní asistenti
  - pedagogicko-psychologické poradny
  - ústavy sociální péče
  - střediska rané péče**
  - mateřské školy
42. Kognitivní ekonomičnost (hospodárnost) umožňuje:
- chovat se ekonomicky
  - mezioborovou komunikaci
  - zkoumat kognitivní procesy
  - rozčlenit svět na zvládnutelné jednotky**
  - porozumět ekonomickým souvislostem
43. Jak lze ve shodě s teorií S. Freuda charakterizovat superego?
- zdroj primitivních a agresivních impulzů
  - zvnitřněné rodičovské příkazy a hodnoty**
  - vědomé rozhodování o uspokojování impulzů
  - zapomenuté a vytěsněné psychické obsahy
  - neuspokojená přání především sexuálního charakteru
44. Jak se označuje proces, při němž dítě modifikuje jemu známé kognitivní schéma, které již není dostatečné pro pojmání nové události?
- eliminace
  - diferenciace
  - asimilace
  - akomodace**
  - generalizace
45. Který z následujících počinů lze připsat Philipu Zimbardovi?
- stanfordskou vězeňskou studii**
  - přínos k vysvětlení vlivu menšiny
  - klasický výzkum konformity
  - teorii sebepercepce, kterou navrhl jako alternativu k Festingerově teorii kognitivní disonance
  - konceptu základní atribuční chyby
46. Ve slavném výzkumu S. Milgrama týkajícím se následování autority byly identifikovány faktory zvyšující tendenci k poslušnosti. Který z následujících faktorů mezi ně nepatří?
- respektování sociálních norem (např. snaha dodržet jednou dané slovo)
  - přítomnost nebo kontrola zadavatelem úkolu
  - ideologické ospravedlnění (např. dokončení úkolu v zájmu vědy)
  - neosobní vztah k oběti
  - bezprostřední vazba mezi osobou a důsledky jejích činů**
47. Jaké jiné označení je obvykle používáno pro tzv. Gaussovu křivku, která zobrazuje matematickou představu ideálního rozložení spojitě veličiny?
- marginální rozdělení
  - křivka pravděpodobnosti
  - normální křivka
  - chybová pravděpodobnost
  - normální rozdělení**

48. Pokud si vybavíme vzpomínku na víkendovou návštěvu prarodičů, o který druh paměti se jedná?
- implicitní paměť
  - krátkodobá paměť
  - sémantická paměť
  - nedeklarativní paměť
  - epizodická paměť**
49. What is the importance of physical attractiveness when establishing interpersonal relationships?
- The importance of physical attractiveness is negligible in comparison to other characteristics.
  - The importance of physical attractiveness is crucial - under all circumstances, it is the main characteristic that one should consider.
  - The importance of physical attractiveness decreases with age.
  - The importance of physical attractiveness is purely individual and situational.
  - The importance of physical attractiveness is rather large but people tend to underestimate it when asked directly.**
50. What is the psychological term for an unintentional remarks that are assumed to reveal hidden impulses (e.g. saying, 'I'm sad you're better' when you intended to say, 'I'm glad you're better')?
- Freudian slip**
  - repressed desire to harm
  - preconscious incentive
  - dissociative reaction
  - instinctive envy
51. Při klasifikaci které poruchy je používán pojem spasticita?
- poruchy pozornosti
  - koktavosti
  - afázie
  - specifické poruchy učení
  - dětské mozkové obrny**
52. Co nastane, pokud přestane být posilováno spojení podmíněného podnětu a nepodmíněného podnětu?
- nepodmíněná reakce
  - proces posilování
  - podmíněná reakce
  - proces vyhasínání**
  - proces podmiňování
53. Mezi jaké typy testů řadíme Rorschachův test (ROR) a tematický apercepční test (TAT)?
- inteligenční
  - projektivní**
  - výkonové
  - percepční
  - kresebné
54. Jakou charakteristiku má psychologický test, u něhož jsme prokázali, že měří přesně to, k čemu byl určen?
- kvalita
  - standardizace
  - validita**
  - reliabilita
  - konstrukční soulad
55. Co je konkrétní příčinou Downova syndromu?
- trizomie 21. páru chromozomů**
  - hypoxie plodu
  - teratogenní vlivy v prenatálním období
  - mechanické poškození mozku
  - prenatální infekce

56. Existují různé příčiny postižení, které vznikají v odlišných vývojových obdobích. Které z následujících přiřazení období a konkrétní příčiny není pravděpodobné?
- prenatální období: chromozomální aberace
  - prenatální období: intoxikace matky
  - postnatální období: infekční onemocnění matky**
  - perinatální období: přidušení pupeční šňůrou
  - postnatální období: deprivace
57. Který z následujících postupů se vyznačuje tím, že jsme při něm schopni kontrolovat určitou proměnnou?
- sestavení kontrolní skupiny
  - náhodný výběr
  - experiment**
  - testování hypotéz
  - dotazníkové šetření
58. Které z následujících přiřazení psychologického směru a jeho hlavního tématu není správné?
- psychoanalýza – nevědomí
  - behaviorismus – učení
  - gestaltpsychologie – vnímání a poznávání
  - kognitivní psychologie – poznávání jako zpracování informací
  - humanistická psychologie – záměrné učení**
59. Pravděpodobnost toho, že přihlízející pomůže druhé osobě v nouzi
- roste tím více, čím méně je přihlízejících osob**
  - roste s počtem přihlízejících osob
  - roste, pokud jsme přesvědčeni, že ostatní situaci nepovažují za závažnou
  - roste, pokud pomoc potřebuje člověk pod vlivem alkoholu
  - roste, pokud vidíme, že nikdo z ostatních přítomných se nechystá k poskytnutí pomoci
60. Čím je determinována osobnost?
- biologickými faktory
  - výchovou a společností
  - temperamentem a rysy
  - genetickými a sociokulturními vlivy a jejich interakcí**
  - dědičností a fyzickým potenciálem člověka
61. Která tři základní stádia paměti (z hlediska dominantních procesů) se rozlišují?
- kódování, zapamatování, zapomínání
  - kódování, uchování, vybavování**
  - vzbavování, uchování, zapomínání
  - kódování, vybavování, zapomínání
  - zapamatování, zapomenutí, znovuvybavení
62. Které z následujících přiřazení oboru speciální pedagogiky a druhu postižení není správné?
- psychopedie – sociální deviace**
  - oftalmopedie – zrakové postižení
  - logopedie – vady a poruchy řeči
  - surdopedie – sluchové postižení
  - somatopedie – tělesné a zdravotní postižení
63. Co je podstatou agrese podle psychoanalýzy?
- reflex
  - vlastnost
  - pud**
  - rys osobnosti
  - naučená odpověď

64. **People with prosopagnosia have problems with:**
- recognition of faces**
  - recognition of shapes
  - recognition of colours
  - recognition of sounds
  - recognition of smell
65. **Jaké chování projevují v experimentech M. Ainsworthové děti, které jsou „jistě připoutané“?**
- Věnují malou pozornost tomu, zda matka je nebo není v místnosti, a neprojevují žádnou úzkost, když matka opustí místnost.
  - Po návratu matky si jí všímají, jen pokud ji potřebují ke hře.
  - Po návratu matky s ní okamžitě navazují fyzický kontakt a odmítají ho přerušit.
  - Po návratu matky se vyhýbají interakci s ní.
  - Po návratu matky s ní navazují tělesný kontakt, nebo jen dávají najevo, že o její přítomnosti vědí.**
66. **Které z následujících tvrzení týkající se psychopatologie není pravdivé?**
- Poruchy osobnosti jsou jedinci vrozené, a proto jsou terapeuticky v podstatě neovlivnitelné.**
  - Schizofrenie se vyskytuje ve všech kulturách a lidstvo sužuje přinejmenším posledních 200let.
  - Asociální porucha osobnosti je ve starší literatuře známá pod termínem psychopatie nebo sociopatie.
  - Panická porucha je charakteristická zvýšeným prožitkem úzkosti a často ji lidé prožívají v souladu s ohrožujícími myšlenkami typu: „umírám“, „zblázním se“, „není mi pomoci“.
  - Schizofrenie má silné biologické základy, ale svou roli při rozvoji hraje i stres a specifické životní situace
67. **G faktor v teorii inteligence označuje:**
- jeden ze specifických faktorů inteligence, objevující se u geniálních jedinců
  - obecný inteligenční faktor**
  - schopnost matematického a prostorového myšlení
  - důležitou psychometrickou vlastnost konkrétního testu inteligence
  - název pro celkový, globální skóre
68. **Který z následujících psychologů patří mezi představitele kognitivního přístupu k osobnosti?**
- C. Rogers
  - G. Kelly**
  - H. Sullivan
  - A. Maslow
  - V. Frankl
69. **Jaké je nejpřesnější vymezení pojmu introspekce?**
- systematické poznávání psychických stavů a procesů na základě pozorování sebe sama**
  - proces transformace interní zkušenosti do chování v interpersonálních vztazích
  - metoda transformace vnějších objektů do vnitřních prožitků
  - retrospektivní pozorování vlastního chování, myšlení a citění
  - pozorování vlastního čítí
70. **Jeden z historických přístupů k lidem s postižením je označován jako charitativní. Co je jeho podstatou?**
- Postižení lidé jsou vyloučeni na okraj společnosti a podrobeni represí.
  - Postižení lidé jsou vnímáni jako neschopní plnohodnotné péče o sebe sama, jako vyžadující pomoc a ochranu.**
  - Postižení lidé jsou viděni jako svěbytné osobnosti usilující o seberealizaci stejně jako lidé bez postižení.
  - Postižení lidé nejsou schopni se zapojit do společnosti a musí žít z charity druhých.
  - Postižení lidé jsou podrobni rehabilitaci, tj. opatřením, které mají vést k jejich uschopnění.
71. **Co je podle C. Rogerse základní silou, která motivuje člověka?**
- pud slasti
  - pud k moci
  - vůle ke smyslu
  - potřeba vyhnout se trestu
  - tendence k aktualizaci a sebeuplatnění**

72. Který z následujících faktorů není součástí Eysenckovy teorie osobnosti?
- introverze
  - stabilita
  - labilita
  - paranoidita**
  - neuroticismus
73. Jak se nazývá část autonomního nervového systému, která je zodpovědná za uvedení organismu do normálního stavu po jeho emoční aktivaci a za uchování jeho energie?
- parasymptický systém**
  - somatický nervový systém
  - limbický systém
  - sympatický systém
  - adaptivní nervový systém
74. Které z následujících přiřazení dílčí specifické poruchy učení a oblasti, v níž se projevuje, není správné?
- dyslexie – čtení
  - dysgrafie – psaní
  - dyskalkulie – počítání
  - dysortografie – porozumění textu**
  - dyspinxie – kreslení
75. Co představuje Id ve struktuře osobnosti podle S. Freuda?
- předvědomí
  - reprezentaci hodnot a morálky společnosti
  - nejprimitivnější část osobnosti, která se řídí principem slasti**
  - část osobnosti, která se řídí principem reality
  - část mysli, kterou si uvědomujeme
76. Který z následujících modelů vysvětluje rozpoznávání jako proces, při němž dochází k porovnávání rysů objektu s „popisem“ uloženým v podobě sítě propojení?
- model integrace rysů
  - model vzpomínkové sítě
  - konekcionistický model**
  - model virtuálních spojení
  - simultánně-sukcesivní model
77. Mezi základní druhy učení nepatří:
- habituace
  - senzibilizace
  - observační učení
  - podmiňování
  - kognitivní abstrakce**
78. Jak jsou označovány řečové deficity, které jsou způsobeny poškozením mozku?
- Alzheimerova nemoc
  - receptivní porucha
  - afázie**
  - dysplazie
  - dyslogie
79. Co je modus?
- hodnota, kterou má položka přesně uprostřed souboru
  - rozdíl mezi nejnižší a nejvyšší hodnotou v souboru
  - hodnota, která se v souboru vyskytuje nejčastěji**
  - aritmetický průměr všech hodnot souboru
  - aritmetický průměr vybraných hodnot ze souboru

80. **Jak se nazývá výběrová nemluvnost vůči konkrétní osobě, resp. v určité situaci nebo prostředí?**
- surdomitismus
  - afázie
  - elektivní mutismus**
  - palatolalie
  - vývojová dysfázie
81. **Uvažujme šestileté dítě, které se učí psát, avšak činí mu to potíže. Pokud by mu byla poskytnuta psychologická pomoc, mohly by se zdůrazňovat různé stránky jeho výkonu v závislosti na tom, jaký psychologický přístup by se na případ aplikoval. Které z následujících vymezení toho, čím se na daném případě budou jednotlivé psychologické přístupy zabývat, je nesprávné?**
- Psychoanalytický přístup: vnímá dítě správně všechny dílčí okolnosti úkolu a dokáže je integrovat?**
  - Biologický přístup: jsou správně aktivovány nervy, které ovládají svaly rukou?
  - Behaviorální přístup: dostává dítě správné podněty k úkolům a následně je správně odměňováno?
  - Kognitivní přístup: rozumí dítě pokynům, které dostává, a jednotlivým krokům, které jsou nutné pro zvládnutí úkolu?
  - Fenomenologický přístup: přikládá dítě psaní význam, je pro něj činnost smysluplná?
82. **The personal constructs theory was created by:**
- A. Maslow
  - C. Rogers
  - G. Kelly**
  - G. Allport
  - E. Erikson
83. **Perception of an event related stress is indirectly proportional to:**
- age
  - number of mastered stressful situations in life
  - number of people impacted by the event
  - one's ability to influence the event**
  - anxiety
84. **Jaký je rozsah pracovní paměti u zdravého dospělého člověka?**
- 2 až 5 položek
  - 5 až 9 položek**
  - 4 až 6 položek
  - 8 až 12 položek
  - nelze určit, záleží na individuálních vlastnostech jedince
85. **Maslowova hierarchie potřeb předpokládá:**
- vzestup od základních biologických potřeb ke komplexnějším potřebám, které se však stávají důležitými pouze tehdy, jsou-li uspokojeny potřeby nižší**
  - dvě paralelní hierarchie jednak biologických a jednak sociálních potřeb, přičemž pro život člověka je nezbytné, aby v každé hierarchii byly uspokojeny alespoň základní potřeby
  - hierarchicky nižší potřeba může sublimovat v potřebu vyšší
  - stres plynoucí z neuspokojení potřeby bezpečí může stimulovat kreativitu a v důsledku toho naplnění potřeby seberealizace
  - hierarchizaci potřeb individua založenou na ontogenetickém vývoji, v němž dosažení vyšší úrovně potřeb znamená, že tyto potřeby získávají pro jedince už trvale větší důležitost než potřeby nižší
86. **Co znamená ve speciálně-pedagogické praxi pojem kompenzace?**
- postupy vedoucí k odstranění konkrétní vady či poruchy
  - postupy usilující o zmírnění konkrétní poruchy a problémů z ní vyplývajících
  - postupy podporující funkčnost narušené oblasti
  - postupy posilující zapojení člověka do společnosti a tím i jeho seberealizaci
  - postupy vedoucí ke zlepšení jiných funkcí, než je funkce porušená**

87. Co vyplynulo ze známého experimentu S. Asche, kdy pokusné osoby určovaly délku podnětových úseček?
- Správné vnímání délky úseček závisí na pohlaví, úrovni zrakového vnímání a únavě.
  - Odpovídá-li jedinec ve skupině dalších osob, bude silně ovlivněn názory ostatních, a to až do té míry, že jejich (nesprávnou) odpověď přijme za svoji.**
  - Vnímání přímo úměrně souvisí s počtem přítomných osob v dané situaci – čím více osob, tím správnější a přesnější odpověď.
  - Pokud si jedinec může zvolit místo a polohu, odkud bude úsečky vnímat, pravděpodobnost správných odpovědí se zvyšuje.
  - Přesnost vnímání roste v závislosti na tréninku – čím častěji jsou lidé vystaveni shodné testové situaci, tím dochází k správnější a přesnější odpovědi.
88. Kognitivní ekonomičnost (hospodárnost) umožňuje:
- chovat se ekonomicky
  - mezioborovou komunikaci
  - zkoumat kognitivní procesy
  - rozčlenit svět na zvládnutelné jednotky**
  - porozumět ekonomickým souvislostem
89. Která část autonomního nervového systému je zodpovědná za přípravu organismu na boj nebo útěk?
- parasymptický oddíl
  - somatický oddíl
  - adaptivní oddíl
  - sympatický oddíl**
  - reflexní oddíl
90. Který z následujících postupů není vhodné či možné používat při komunikaci s lidmi se sluchovým postižením?
- orální metoda
  - Braillovy znaky**
  - znakový jazyk
  - bilingvální přístup
  - totální komunikace
91. Která z následujících možností nepatří mezi základní determinanty interpersonální přitažlivosti?
- tělesná atraktivita
  - obeznámenost
  - blízkost
  - stejnost**
  - podobnost
92. V jakém stadiu vzniká Oidipovský komplex?
- anální
  - latentní
  - genitální
  - falické**
  - orální
93. V souvislosti se kterým tématem je v psychologii nejčastěji užíván pojem homeostáza?
- vývoj v raném věku
  - frustrace
  - paměť
  - motivace**
  - myšlení
94. Co jsou archetypy v pojetí C. G. Junga?
- historické nevědomí
  - imaginativní část duše
  - imaginativní část mysli
  - obsahy individuálního nevědomí
  - praobrazy, které současné lidstvo zdědilo od dávných předků**

95. Jak se bude projevovat organismus (např. krysa), pokud dojde k poškození ventromediálního hypothalamu?
- Bude odmítat pít.
  - Bude nadměrně jíst, dokud nebude obézní.**
  - Bude ztrácet rovnováhu.
  - Žádné viditelné projevy nenastanou.
  - Bude pít více vody, než skutečně potřebuje.
96. Pro který terapeutický směr je charakteristický předpoklad, že člověk je největším odborníkem na sebe sama a své problémy?
- neopsychoanalýza
  - hypnoterapie
  - na klienta zaměřená terapie**
  - realitní terapie
  - racionálně-emotivní terapie
97. Který psychologický směr zdůrazňoval vliv výchovy a prostředí na vývoj jedince, a to až do té míry, že lidskou osobnost vnímal jako zcela ovlivnitelnou a tvarovatelnou?
- psychoanalýza
  - behaviorismus**
  - gestaltismus
  - humanistická psychologie
  - asocianismus
98. Jak se obecně nazývá asymetrie párových orgánů, např. přednostní užívání jedné z párových končetin nebo smyslových orgánů?
- pravolevá orientace
  - pravolevé myšlení
  - párová preference
  - lateralita**
  - polohocit
99. Která z následujících technik nepatří do kognitivně-behaviorální terapie?
- hypnóza**
  - relaxační trénink
  - systematická desenzibilizace
  - nácvik asertivity
  - nácvik kontroly negativních a iracionálních myšlenek
100. Jak se nazývá složka osobnosti, která je z větší části vrozena a která určuje základní emoční ladění jedince?
- charakter
  - inteligence
  - motivace
  - temperament**
  - rysy